

Література

1. Бичков А. С. Проблемні питання визначення безпеки польотів / А. С. Бичков // Вісник Кримськ. юрид. ін-ту. – 2012. – Вип. 2. – С. 222-225.
2. Собакарь О. А. Безпека польотів на авіаційному транспорті: категоріально-правовий аналіз / О. А. Собакарь [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/e-journals/FP/2011-1/11saokra.pdf.

УДК 378.1(043.2)

Татаржинський М.В., Вовчук А.Р., студенти,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Головка С.Г., к.і.н., доцент

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ЮРИСТІВ У НІМЕЧЧИНІ

На сьогодні систему вищої освіти Німеччини забезпечує більше ніж 250 вищих навчальних закладів. Її основу складають університети та спеціалізовані (професійні) вищі. Особливо цікавим і цінним для України є німецький досвід, який стосується сфери юридичної освіти, оскільки їх системи права набули багатьох схожих рис.

Єдність вимог з підготовки юристів визначається загальним для всіх земель Федеральним Законом про статус суддів і низкою інших законів, що встановлюють високі вимоги до освітньої підготовки фахівців у сфері права: прокурорів, нотаріусів, адвокатів, юристів в органах державного управління тощо. Підготовка юристів у цій країні вирізняється академічною вимогливістю і певною консервативністю, що виявляється у встановленні вельми жорстких критеріїв оцінки знань студентів.

Підготовку юристів у Німеччині здійснюють тільки державні університети. Випускник гімназії, що бажає навчатися у вищі, звертається до Центру розподілу студентських місць з письмовою заявкою, де вказує один або декілька університетів, в яких хотів би навчатися, з визначенням спеціальності (факультету). До листа додається свідоцтво про середню оцінку закінчення гімназії, додаткові довідки (наприклад, з місця проживання). З урахуванням отриманої інформації центр направляє абітурієнта у вибраний ним виш за умови відповідності його середньої оцінки тому балу, який у даному семестрі є прохідним в університеті. Варто зазначити, що для майбутніх правників прохідний бал завжди високий, у межах від 1,0 до 2,0 складає 1,8 або 1,9.

Семестр складається з лекційного періоду та вільного часу, протягом якого студенти займаються самостійно (виконують домашні роботи, готуються до іспитів, проходять обов'язкову тримісячну практику з кримінального, цивільного права і в органах управління). Федеральний

закон про статус суддів передбачає перелік обов'язкових дисциплін і дисциплін вільного вибору студентів. До перших відносять основні галузі права, а також філософські, історичні та суспільні науки. Щодо дисциплін вільного вибору, то вони слугують поглибленню фахових знань (такими є, наприклад, торгове, трудове, європейське право, процесуальне право тощо).

В основному майбутні юристи навчаються 7-8 і більше років. Прихильники системи, що склалася, вважають, що юрист без практичної освіти буде всього лише «наполовину» юрист, тоді як метою юридичної освіти в Німеччині є юрист, що отримав академічну підготовку в університеті і пройшов дворічну практику, т.зв. «повний юрист».

Академічна частина підготовки юриста закінчується першим державним іспитом, який складається з письмової і усної частин, та здається протягом семестру. Триває він п'ять годин в день протягом восьми днів і проводиться у великій залі, наприклад у ратуші, оскільки одночасно здавати іспит можуть до 200 осіб. Під час іспиту студенти виконують 8 робіт: 4 по цивільному праву і суміжним галузям (торгове, трудове і ін.), 2 з публічного права і адміністративного процесу, 1 з кримінального права і процесу і 1 по спеціалізації (за вибором студента). Перевірка кожної роботи здійснюється окремо двома екзаменаторами, один з яких професор університету, другий – практикуючий юрист, і продовжується близько чотирьох місяців. Близько 30% претендентів не одержують позитивних оцінок.

Студент, що отримав позитивний результат з письмового випробування, допускається до усного іспиту, який проводиться комісією з двох професорів університету та двох фахівців-практиків. У результаті виставляється чотири оцінки: по цивільному, кримінальному, публічному праву, включаючи адміністративний процес, а також по дисципліні спеціалізації. Після здачі першого державного іспиту настає період підготовчої служби. За два роки практичної діяльності студент зобов'язаний відпрацювати в органах юстиції 10 місяців, 7 місяців в органах управління, 4 місяці в адвокатурі і стільки ж в інших органах або організаціях завласним вибором. По закінченню кожного окремого етапу практики видається свідоцтво. Потім студент претендує на складання другого державного іспиту, який повинен встановити, чи досяг він мети освіти, чи здатний він займатися відповідальною державною діяльністю. Визначають це підсумки письмового і усного іспитів, вимоги яких ще більш жорсткі, ніж на першому етапі. Особа, що витримала це випробування, має право отримати звання асесора [2]. Але в той же час студенти уникають вивчення історії, філософії, соціології, інших предметів, що сприяють розширенню кругозору, дають фундаментальну освіту [1].

Однією з проблем юридичної освіти Німеччини є фінансування,

зокрема, мізерна оплата роботи практикуючих юристів, які залучаються до оцінювання письмових робіт. Значне збільшення кількості студентів-юристів за останні роки позначилося на зростанні рівня безробіття серед юристів, особливо молодих випускників-асесорів.

Позитивною ознакою підготовки німецьких правників є активна співпраця вишів з юридичними факультетами зарубіжних держав. Німецькі університети мають партнерські угоди з університетами Австрії, Австралії, Великої Британії, Італії, США, Франції тощо. Це дозволяє готувати фахівців для роботи в міжнародних організаціях та установах.

Варто звернути увагу на той факт, що за таких проблем у розвитку юридичної освіти в сучасній Німеччині, її рівень є достатньо високим. А це, в свою чергу, дозволяє готувати висококваліфікованих фахівців, рівень яких відповідає вимогам державного управління.

Література

1. Бабич І. Становлення порівняльного правознавства як науки та навчальної дисципліни: історичний аналіз / І. Бабич // Юридична Україна. – 2006. – № 11. – С. 17-19.

2. Порівняльне правознавство: навч. посіб. / О.О. Погрібний [та ін.]; заг. ред. О.Н. Ярмиш. – Х.: ХНУВС, 2006. – 296 с.

УДК 340:378.14 (043.2)

Ткаченко А.О., Романович І.І., студенти,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Головка С.Г., к.і.н., доцент

ЮРИДИЧНА ОСВІТА У НЕПРОФІЛЬНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

В Україні до найпопулярніших та затребуваних відносяться юридичні професії. Підготовку майбутніх правників на сучасному етапі здійснюють юридичні факультети та інститути державних і приватних вищих навчальних закладів. На сьогодні в Україні юристів готують 200 ВНЗ, до прикладу, у Німеччині – лише 44.

Особливої уваги заслуговує питання підготовки юристів приватними навчальними закладами та непрофільними ВНЗ. Недержавні виші, отримавши ліцензію, запрошують на навчання усіх бажаючих отримати вищу юридичну освіту. якість наданих освітніх послуг може бути навіть високою, а от рівень знань студентів дуже часто є нижчим за середній. Студент у такому навчальному закладі вчиться доти, доки платить за навчання, хоча, безперечно, є й досить успішні в навчанні студенти.

Непрофільні державні заклади мають певну кількість бюджетних